

כ"ד אלול תשע"ו
27 בספטמבר 2016

תכנית מותאמת במקצוע: שפה וספרות עברית במגזר הערבי

התכנית תקפה לתלמידים שהתחילו את לימודיהם בכיתה י' בשנה"ל תשע"ה (2014-2015), ואמורים להיבחן בבחינות הבגרות החל במועד קיץ תשע"ו (2015-2016) (רק לתלמידים המרחיבים ל- 5 יח"ל), והאחרים החל במועד חורף תשע"ז (2016-2017).

שם המפמ"ר: ד"ר האני מוסא

תכנית מותאמת במקצוע עברית בבתי ספר ערביים מבוססת על תכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה – תכנית לימודים בבתי הספר הערביים לכיתות ג'-י"ב", תשע"ב. הסילבוסים בתכנית מבוססים על החלוקה שנעשתה בתכנית ההלימה (ראו מסמך הלימה מ-11 ביוני 2013 שהתפרסם באתר "אצטבא" במדור "תכניות לימודים". המקצוע עברית לביה"ס הערבי יזכה לשני אירועים חיצוניים (3 יח"ל – בסיס הכוללות 3 יח"ל הבנה הבעה בכתב וידע לשון בסיסי [אירוע חיצוני ראשון] + [חלק בחירה פנימי 30%] – שאלון ראשי 014380. בנוסף 2 יח"ל – הרחבה לרמת 5 יח"ל ספרות ב' וידע לשון מורחב [אירוע חיצוני שני], בנוסף לחלק הבחירה הפנימי (30%) שמשלים את היקף היחידות – שאלון ראשי 014580.

הערכה חיצונית בשני האירועים תיעשה באמצעות בחינות חיצוניות, והערכה פנימית הינה מגוונת ולפי בחירתו של כל ביי"ס. בכל זאת הצענו מספר חלופות בהערכה, שהמורים יכולים לבחור מביניהן או לחלופין לבחור בחלופה אחרת. תלמידים שהחלו ללמוד בכיתות י' בשנה"ל תשע"ה ימשיכו ללמוד לפי התכנית המותאמת שמוצגת במסמך זה, ותלמידי י"ב בשנה"ל תשע"ו ימשיכו ללמוד לפי תכנית ההלימה הקודמת וייבחנו בבחינות בגרות עם אותם סמלי שאלון שהיו נהוגים.

בלמידה משמעותית אנו מצפים לבניית חווית למידה מעצימה ומניעה, והשימוש בטכנולוגיה יהיה חלק בלתי נפרד מלמידה זו. מורים יהיו חייבים לבנות יחידות לימוד סביב נושאים נלמדים בדרכי הוראה המטפחות למידה משמעותית. מערך הפיקוח וההדרכה יסייע בידם.

בתכנית המותאמת נשמרו עקרונות בסיסיים בלימוד שפה שנייה כגון: טיפוח אוריינות שפתית, דגש מיוחד על הבעה בעל-פה, מפגש תרבויות, ספרות מקורית שמשקפת הווי תרבותי של דורות ולימוד ידע לשון בהקשר הטקסט.

כתובת אתר: <https://sites.google.com/a/etz.tzafonet.org.il/etstaba/548>

נושאי לימוד ודרכי היבחנות בעברית לבתי ספר ערביים [אינטרניים]

כ 30% (חלק הבחירה)					כ 70% (חלק החובה)			משך הבחינה	סמל שאלון	מס' יח"ל / סמל ראשי	
מועד ההערכה והדיווח הפנימי	חלופות בהערכה	דרכי הערכה פנימית	נושאים נלמדים מתוך תכנית ההלימה	משך הבחינה	סמל שאלון	מועד היבחנות	דרך הערכה חיצונית				נושאים נלמדים מתוך תכנית ההלימה
צמוד למועד בחינת הבגרות בכתב	תלקיט לפי המרכיבים: (1) פרזנטציה (2) קריאה בקול (3) ראיון (4) ארגון התלקיט ורפלקציה	100% ציון בית ספרי בלבד ודיווח על טופס 9588	10 נושאים לתקופה קצובה, חלק מהנושאים קשורים ליצירות מספרות א' בחלק הבחירה של 3 יח"ל, יש אפשרות לבחירת יצירה ספרותית אחת מתוך הרשימה לחלק הפרזנטציה.	0.50 ש'י	014385	- החל במועד חורף י"א רק לאוכלוסיות מיוחדות (מב"ר ואתגר) - החל במועד קיץ י"א רק לנבחנים ברמה מורחבת של 5 יח"ל	- שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן)	- הבנה - הבעה בכתב (חיבור מ-15-20 שורות) - סיכום - ידע לשון בסיסי (בהקשר הטקסט או אחרת)	3.00 ש'י	014381	3 יח"ל סמל שאלון ראשי 014380
			-ספרות א': סיפורת (4 סיפורים) ושירה (4 שירים)								
- החל במועד קיץ י"ב	- מבחן בית ספרי - מיזם כתיבה - תלקיט - מטלת ביצוע - עבודת חקר	- הערכה מגוונת - 100% ציון בית ספרי בלבד	חלק מספרות ב': 2 מאמרי הגות 2 סיפורים 2 שירים חלק מידע לשון: המילון העברי ואוצר המילים והביטויים.		014283	- מועד קיץ י"ב	שקלול של 70% בחינת בגרות חיצונית + 30% ציון בית ספרי (ציון מגן)	- חלק מספרות ב': טקסטים מן המקורות, אגדה אחת, 2 סיפורים, 4 שירים. - חלק מידע לשון מורחב	2.00 ש'י	014281	2 יח"ל (הרחבה ל-5 יח"ל) סמל שאלון ראשי 014580
			(רק לנבחני משנה ואקסטרני)		014382						

הערות:

- (1) הנושאים הנלמדים בכל יחידות הלימוד נלקחו ונגזרו מתכנית ההלימה שהתפרסמה ב- 11 ביוני 2013 (ראו "תכניות לימודים", סרגל עליון מאוזן ב"אצטבא").
- (2) הנושאים יילמדו בשתי רמות: 3 יח"ל בסיס + 2 יח"ל הרחבה ל- 5 יח"ל.
- (3) בשאלון 014381 (הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי) במבחן יינתנו 2 טקסטים. הנבחנים יצטרכו לענות על שאלות שיופנו לשני הטקסטים בנפרד, וכן תינתן שאלה משותפת לשני הטקסטים.
- (4) לבחינת ההבעה בעל-פה יפורסמו כ- 10 נושאים לתקופה קצובה, שימשו להבעה בעל-פה וגם להבעה בכתב. חלק מהנושאים קשורים ליצירות הספרותיות, שבחלק הבחירה (30%) [המיועדים אך ורק לנבחני משנה ואקסטריניים]. מספר הנושאים שהתלמיד נדרש להכין לבחינה בעל-פה הוא שני נושאים מתוך הרשימה המוצעת.
- (5) חשוב להמשיך וללמד את היצירות הספרותיות בחלק הבחירה (30% שאלון 014382) בשל העובדה שנושאי הבחינה בעל-פה ונושאי החיבור נגזרים מסילבוס זה. יתר על כן חלק מבחינה בעל פה יהיה קריאה בקול שמבוסס על הטקסטים הספרותיים שלמד התלמיד. בנוסף יש אפשרות, שהתלמיד יבחר יצירה ספרותית מהרשימה ויצג אותה בפני הבוחן בבחינה בעל-פה.
- (6) הבוחנים ביחידת ההבעה בע"פ ייבחרו ממאגר הבוחנים ב"שילובית", לאחר קבלת אישור המפמ"ר וכתב מינוי ממנהל אגף בכיר בחינות.
- (7) דיווח ציונים של בחינה בעל פה על טופס 9588 באחריות בית הספר לפי ארבעת המרכיבים שמופיעים במסמך הקריטריונים לא יאוחר מיום הבחינה בכתב.
- (8) הערכה ודיווח ציונים בחלק הבחירה (30% בשאלון 014283) יתקיימו סמוך למועד ההיבחנות החיצוניות.
- (9) מבנה שאלון 2 יח"ל **014281** (הרחבה ל- 5 יח"ל) בחלקו תואם מבנה שאלון ידע לשון וספרות א', מתכונת ישנה (014204):
- ✓ חלק א'- ידע לשון מורחב (במשקל 40%) יכלול:
1. הפועל 2. שם העצם 3. תקינות לשונית, מילות יחס 4. תחביר ושחבור (לפי שאלון הדמה המופיע במדור "בחינות בגרות" באתר "אצטבא").
- ✓ חלק ב'- ספרות ב' (במשקל 60%) יכלול:
- (1) טקסטים מן המקורות במשקל 10% (בחירה בין שתי קבוצות):
- א. ספר בראשית פרקים ל"ז, מ"ה ומגילת רות פרקים א-ד.
ב. משלים נבחרים ומשניות נבחרות.
- הנבחן יידרש לענות על שתי שאלות מתוך 4: שאלות 1-2 על בראשית ועל רות או שאלות 3-4 על משלי ועל מסכת אבות.
- (2) פרוזה הכוללת אגדה אחת ושני סיפורים קצרים במשקל 25% או בחירה ברומן אחד כתחליף לאגדה ולסיפורים הקצרים.
- (3) שירה הכוללת ארבעה שירים במשקל 25%.

חלוקה מפורטת לתכנים בתכנית הלימודים המותאמת עפ"י מבנה היחידות החדש

מבנה היחידות

- ✓ 3 יח"ל – בסיס הכוללות:
- 3 יח"ל הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי (שאלון חיצוני) 014381 + החלק הפנימי של הבעה בעל-פה (בוחר פנימי) 014385.

- ✓ 2 יח"ל – הרחבה לרמת 5 יח"ל הכוללות:
- חלק מספרות ב' וחלק מידע לשון (שאלון חיצוני) 014281
- חלק מספרות ב' וידע לשון מורחב (החלק הפנימי) בשאלון 014283

- ✓ הערה: סה"כ שני אירועים חיצוניים.

3 יח"ל בסיס

הבנה, הבעה בכתב וידע לשון בסיסי (שאלון חיצוני – 70%) 014381

חובה	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
הבנה והבעה בכתב					
הכול	40	3	<ul style="list-style-type: none"> - טקסטים עיוניים - טקסטים שימושיים - טקסטים של תקשורת ההמונים 	סוגי טקסטים	י'-י"ב
הכול	70	3	<ul style="list-style-type: none"> - הטקסט והקשרו - התוכן - המבנה - העיצוב - הרטוריקה - המסר - ייחודו של הכותב - שלבים בתהליך הטקסט - ממדי הפענוח - רמות ההבנה - סוגי משימות 	הבנת הנקרא	י'-י"ב
הכול	40	3	<ul style="list-style-type: none"> - כתיבה עיונית מדעית - כתיבה שימושית מעשית - כתיבה אישית - סיכום - כתיבה בעקבות טקסט - כתיבת טיעון - כתיבה על סמך מקורות שונים - כתיבת ביקורת - המרה מסוגה לסוגה 	הבעה בכתב	י'-י"ב

חובה	שעות	יחידה	נושא	תחום	כיתה
(2) ידע לשון (בסיסי)					
הכול	5-3	3	<ul style="list-style-type: none"> - גזירה מסורגת : שורש ותבנית (בניין, משקל). - גזירה קווית: בסיס וצורן סופי (מוספיות), בסיס ובסיס (הלחם בסיסים). - מילים שאולות מלועזית (דוגמה : מודל). 	דרכי גזירה	י'-י"ב
הכול	5-3	3	<ul style="list-style-type: none"> - צורני גזירה (מוספיות היוצרות ערך מילוני חדש). - צורני נטייה (גופים, זמנים, ריבוי, כינויי קניין חבורים). - מקומו המרכזי של השורש בתצורת המילים בעברית. 	צורנים	י'-י"ב
הכול	30-25	3	<ul style="list-style-type: none"> - בניין, זמן, גוף. - הצורות השונות של בניין קל בהווה : פֻעַל, פְּעַל, פְּעוּל. - הפועל בגזרות הבאות : שלמים (כולל גרוניות). 	נטיית הפועל	י'-י"ב
הכול	4-3	3	<ul style="list-style-type: none"> - המין הדקדוקי של שם העצם ; שמות עצם שהם גם זכר וגם נקבה ברובדי לשון שונים ובמשלבים שונים. - צורות נסמך ביחיד וברבים, בזכר ובנקבה. 	נטיית השם	י'-י"ב
הכול	8-5	3	<ul style="list-style-type: none"> - מספר מונה (יסודי), כולל מספרים גדולים (מאות ואלפים), תאריך, מספר סתמי, מספר סודר, פי, מספר חלקי ומספר מעורב (שלם וחלקי). 	שם המספר	י'-י"ב
הכול	15-10	3	<ul style="list-style-type: none"> - הלימוד ייעשה במסגרת לימוד תורת הצורות (מורפולוגיה). - מפיק בה"א. - דגש קל. - דגש חזק : תבנית, משלים (הידמות מלאה, התלכדות עיצורים זהים). - שיכול אותיות והידמות חלקית. - שוואים : נח ונע (חיטוף). - השפעת העיצורים הגרוניים : תשלום דגש, חטפים, הנמכת תנועה (פּוֹתַחַת), פתח גנובה. - אותיות השימוש מ, ה, בכ"ל : מילת היחס מ(ן), ה' היידוע; ניקוד אותיות בכ"ל (כולל בכ"ל + ה' היידוע). 	מושגים ותופעות בתורת ההגה	י'-י"ב

הבעה בעל-פה (בוחר פנימי – 30%) 014385

חובה	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
הכול	90	החלק הפנימי 30%	<ul style="list-style-type: none"> - הרצאת דברים (פרזנטציה) - קריאה בקול - ראיון - ארגון תלמיט ורפלקציה - שיחת חולין - משחקי תפקידים - דיון בציור, בתצלום, במשדר רדיו או טלוויזיה 	הבעה בעל-פה	י'-י"ב

[רק לנבחני משנה ואקסטרני]

על הנבחן ללמוד ארבעה סיפורים וארבעה שירים (אין בחירה).

תחום	נושא
ספרות עממית וסיפור קצר	1. "איך להבין צוואת אב?" (פרס, אסעי"ט), מתוך: עליזה שנהר, חיה בר-יצחק (עורכות), סיפורי-עם מבית שאן, אוניברסיטת חיפה, תשמ"א.
	2. יוסל ברשטיין, "האיש במלבן השמש", מתוך: סיפורים רוקדים ברחובות ירושלים, הספרייה החדשה, הוצאת הקיבוץ המאוחד/ספרי סימן קריאה, 2000.
	3. אתגר קרת, "לשבור את החזיר", מתוך: געגועי לקיסנג'ר, עמודים לספרות עברית, 1998.
	4. יגאל לב, "כפר החלומות רחוק מן הירח", מתוך: תקווה שריג (ליקטה וערכה), כולם בסנדלים - סיפורי סף עשרה, הקיבוץ המאוחד, תשל"ג.
שירה	1. ר' משה אבן עזרא, "השושן" (כתנות פסים), מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, 1960.
	2. רוני סומק, "קו העוני", מתוך: גן עדן לאורז, זמורה ביתן, 1996.
	3. יהודה עמיחי, "אבי", מתוך: שירים 1948-1962, שוקן, תשל"ב.
	4. אמנון שמוש, "וידוי הגדול", מתוך: דיוואן ספרדי, מסדה, 1981.

2 יח"ל הרחבה ל- 5 יח"ל

חלק מספרות ב' וחלק מידע לשון (שאלון חיצוני – 70% 014281)

כיתה	תחום	נושא	יח"ל	שעות	תחום
ספרות ב'					
י"א-י"ב	טקסטים מן המקורות	<ul style="list-style-type: none"> - פרקים מן המקרא: ספר בראשית פרק לו, פרק מה ומגילת רות פרקים: א-ד - משלים ומשניות: ספר משלי: פרק א, משלים: 8, 9; פרק י, משל 1, פרק יא, משל 8; פרק יב, משלים: 3, 15; פרק יח, משל 13; פרק כא, משל 13, פרק כב, משלים: 9, 22; פרק כד, משלים: 30-34; פרק כט, משל 2; פרק ל, משלים: 24-28 מסכת אבות: פרק א: משניות: ז, טו; פרק ב: משנה: ה; פרק ד: משניות: א, כ 	2	10-8	על הנבחר ללמוד את כל הפרקים בכל צבע: ספר בראשית ומגילת רות או ספר משלי ומסכת אבות (צבע אחד משני הצבעים)
י"א-י"ב	אגדות (קבוצה א')	<ul style="list-style-type: none"> - חיים נחמן ביאליק, "שלמה המלך והדבורה", מתוך: כתבי ח"ינ ביאליק, דביר, תשמ"ג. - חיים נחמן ביאליק, "אגדת שלושה וארבעה", שם. - חיים נחמן ביאליק, "שלמה ושלושת האחים", שם. 	2	5-3	אגדה אחת משלוש
י"א-י"ב	סיפורים קצרים (קבוצה ב') מיזוג בין שתי קבוצות	<ul style="list-style-type: none"> - בנימין תמוז, "תחרות שחייה", מתוך: סיפורים, כתר, 1987. - אמנון שמוש, "אופט'ביוגרפיה", מתוך: קנה וקנמון – סיפורים, מסדה, 1979. - בנימין תמוז, "אופק", מתוך: סיפורים, כתר, 1987. 	2	8-6	סיפור אחד משלושה (חל מיזוג קבוצות)
י"א-י"ב	סיפורים קצרים (קבוצה ג')	<ul style="list-style-type: none"> - אידה פינק, "משחק עם מפתח", מתוך: סוף העולם הראשון שלי, עם עובד, 1997. - סביון ליברכט, "כריתה", מתוך: סוסים על כביש גהה, ספרית פועלים, תשמ"ח. - יהודית הנדל, "נמוך, קרוב לרצפה", מתוך: כסף קטן, הקיבוץ המאוחד/כתר, 1988. 	2	5-3	סיפור אחד משלושה

כיתה	תחום	נושא	יח"ל	שעות	תחום
י"א-י"ב	שירה (קבוצה א')	<ul style="list-style-type: none"> ר' למה אבן גבירול, "כתב סתיו", מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, 1960. ר' שמואל הנגיד, "כתיבתך מהודרת", מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, תשכ"א. ר' שמואל הנגיד, "התקבצו, כי הזמן תמים", מתוך: חיים שירמן (עורך), השירה העברית בספרד ובפרובאנס, מוסד ביאליק/דביר, 1960. 	2	4-3	שיר אחד מתוך שלושה
י"א-י"ב	שירה (קבוצה ב') מיזוג בין שתי קבוצות	<ul style="list-style-type: none"> נתן יונתן, "חופים הם לפעמים", מתוך: שירים, ספרית פועלים, 1974. נתן אלתרמן, "ניגון עתיק", מתוך: מגש הכסף, משרד הביטחון, תשל"ד. נתן זך, "כי האדם עץ השדה", מתוך: כי האדם עץ השדה – שירים ופזמונים שהולחנו, תמוז, 1999. 	2	4-3	שיר אחד מתוך שלושה
י"א-י"ב	שירה (קבוצה ג') מיזוג בין שתי קבוצות	<ul style="list-style-type: none"> לאה גולדברג, "שירי סוף הדרך", מתוך: ט' ריבנר (עורך), שירים ב', ספרית פועלים, 1973. נעים עריידי, "מה נאמר למי", מתוך: אולי זו אהבה, ספרית מעריב, 1989. לאה גולדברג, "לתמונת אימא", מתוך: שירים א', ספרית פועלים, 1973. 	2	4-3	שיר אחד מתוך שלושה
י"א-י"ב	שירה (קבוצה ד')	<ul style="list-style-type: none"> אבנר טריינין, "כתונת איש־המחנות", מתוך: הר וזיתים, אגודת שלם, 1969. דוד אבידן, "הכתם נשאר על הקיר", מתוך: משהו בשביל מישהו, ספרית פועלים, 1987. דן פגיס, "הוראות לגנבת הגבול", מתוך: כל השירים, הקיבוץ המאוחד/מוסד ביאליק, 1991. 	2	4-3	שיר אחד מתוך שלושה
י"א-י"ב	רומן (במקום סיפורת)	<ul style="list-style-type: none"> עודה בשאראת, חוצות זתוניא, עם עובד, 2009. דוד גרוסמן, מישהו לרוץ איתו, הקיבוץ המאוחד, 2000. ג'רייס טנוס, בצל השיזף, אלנהדה, 2007. הערה: הוראת רומן היא תחליף למסה ולשלושת הסיפורים הקצרים. 	2	30-25	רומן אחד מתוך שלושה

כיתה	תחום	נושא	יח"ל	שעות	תחום
ידע לשון					
י'-י"ב	נטיית הפועל	- הפועל בגזרות הבאות: מרובעים, חסרים: פ"נ, פ"יצ, נחים: פ"א, פ"יו, ע"ו (ע"י), ל"א, ל"י(ה).	2	30-25	הכול
י'-י"ב	משמעויות מבנים	- משקלים ומשמעיהם: זיהוי שורש משותף (מכל הגזרות) למילים במשקלים שונים; זיהוי משקל משותף; עמידה על משמעות משותפת של שמות מאותו משקל ומשמעות משותפת לשמות משורשים שונים. - צורנים סופיים ומשמעיהם.	2	4-3	הכול
י'-י"ב	תחביר	סוגי המשפטים: א. משפט פשוט: - משפט פועלי 1. עיקרי המשפט: נושא נשוא. 2. טפלי המשפט: משלימי פועל (מושא, תיאור), משלימי שם (לוואי, תמורה). 3. החלקים שאינם שייכים לגוף המשפט: הסגר (המציין נקודת מבט מסוימת על האמור במשפט, כגון "לפי דעתי", "לדבריו", "כנראה", ועוד). 4. משפט שנושאו סתמי: מבנים שונים של סתמיות, כמו פועל בגוף שלישי רבים. 5. המבנה הסביל: המרות מפעיל לסביל ולהפך. - משפט שמני 1. חלקי המשפט השמני: נושא, נשוא, אוגד, לוואי, תמורה. 2. דגמי המשפט השמני: נשוא שהוא שם, נשוא שהוא שם תואר, נשוא שהוא צירוף יחס, שלילת המשפט השמני, משפט שמני בעבר ובעתיד ב. משפט מחובר (מאוחה / איחוי) ג. משפט מורכב ד. משפט קיום (משפטי יש / אין)	2	15-10	הכול

תחום	שעות	יח"ל	נושא	תחום	כיתה
הכול	10-8	2	<ul style="list-style-type: none"> - התאם במין ובמספר בין הנושא לנשוא ובין הנושא לאוגד. - התאם במין ובמספר בין השם לתוארו (לדוגמה: מכנסיים ארוכים). - שימוש תקין בצירופי סמיכות. - שימוש תקין בהצרכה (מילות יחס מוצרכות לפעלים). - שימוש תקין במילות קישור. - שיבושי לשון הקשורים באותיות בג"ד-כפ"ת. - שיבושי לשון בפועל (כמו מְציג-מְציג; אני יבוא-אבוא). 	תקינות תחבירית ומורפולוגית	י'-י"ב

2 יח"ל הרחבה ל- 5 יח"ל

חלק מספרות ב' וחלק מידע לשון (שאלון פנימי – 30% – 014283)

כיתה	תחום	נושא	יח"ל	שעות	תחום
ספרות ב'					
י"א-י"ב	מאמרי הגות (קבוצה א')	<ul style="list-style-type: none"> - עמוס עוז, "איך להיות סוציאליסט", מתוך: באור התכלת העזה, כתר, 1990. - סאלם גיבוראן, "לסבא שלי היה כרס", מתוך: פנים, גיליון 21, 2002. - שולמית הראבן, "מנהיגות וסטראוטיפים", מתוך: תסמונת דולסינאה, כתר, 1981. 	2	5-3	מאמר אחד משלושה
י"א-י"ב	מאמרי הגות (קבוצה ב')	<ul style="list-style-type: none"> - עמוס עוז, "על צל ואור ואהבה", מתוך: פה ושם בארץ ישראל, עם עובד, 1983. - דוד גרוסמן, (ללא כותרת), מתוך: נוכחים נפקדים (שעת בוקר מוקדמת בכפר פרדיס), הקיבוץ המאוחד, 1992. - אריאל הירשפלד, "אחמד בק", מתוך: רשימות על מקום, עלמא/עם עובד, 2002. 	2	5-3	מאמר אחד משלושה
י"א-י"ב	סיפורים קצרים מיזוג בין שתי קבוצות (קבוצה א')	<ul style="list-style-type: none"> - ש"י עגנון, "שלוש אחיות", מתוך: אלו ואלו, שוקן, תשכ"ד. - סביון ליברכט, "תפוחים מן המדבר", מתוך: תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986. - יעקב שטיינברג, "העיוורת", מתוך: ילקוט סיפורים, יחדיו, 1966. 	2	6-4	סיפור אחד משלושה (חל מיזוג קבוצות)
י"א-י"ב	סיפורים קצרים מיזוג בין שתי קבוצות (קבוצה ב')	<ul style="list-style-type: none"> - משה סמילנסקי, "חסן, חמד וח'לד", מתוך: כתבי משה סמילנסקי (חוויה מוסה), כרך שביעי, בנ'ערב, דפוס שושני, תרצ"ד. - משה סמילנסקי, "מוחמד", שם, כרך חמישי. - ש"י עגנון, "מדירה לדירה", מתוך: סמוך ונראה, שוקן, 1979. 	2	6-4	סיפור אחד משלושה (חל מיזוג קבוצות)
י"א-י"ב	שירה	<ul style="list-style-type: none"> - נתן אלתרמן, "העלמה", מתוך: עיר היונה, הקיבוץ המאוחד, תשל"ח. - נתן אלתרמן, "הסיכום", מתוך: מגש הכסף, משרד הביטחון, תשל"ד. - נתן זך, "אני רוצה תמיד עיניים", מתוך: כל החלב והדבש, עם עובד, תשל"ד. 	2	4-3	שיר אחד מתוך שלושה

כיתה	תחום	נושא	יח"ל	שעות	תחום
י"א-י"ב	שירה	<ul style="list-style-type: none"> - דליה רביקוביץ, "גאוה", מתוך: כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, תשנ"ה. - דליה רביקוביץ, "הצהרה לעתיד", מתוך: אהבה אמיתית, הקיבוץ המאוחד, 1987. - זלדה, "לכל איש יש שם", מתוך: שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, תשמ"ה. 	2	4-3	שיר אחד מתוך שלושה
ידע לשון: המילון העברי ואוצר המילים והביטויים					
י"י-י"ב	מילונאות	<p>לימוד מכוון ומסודר של התחום הזה נועד להרחיב את ההיכרות עם אוצר המילים העברי ועם יחסי המשמעות בין מילים ובתוך מילים. המילים והביטויים ייבחרו מתוך הטקסטים הנלמדים ועל פי חשיבותם ומרכזיותם בלשון העברית ובתרבות העברית. העיסוק באוצר המילים והביטויים ייעשה דרך טקסטים ומתוך מודעות להקשר הטקסטואלי והחברתי-תרבותי שבו המילים מופיעות.</p> <p>השימוש במילון הוא בעל חשיבות רבה בלימוד השפה ובוודאי בתהליך של רכישת שפה שנייה. בשלב הקודם (כיתות ז'-ט') נעשה שימוש במילון דו-לשוני, וכך שימשה שפת-האם הערבית כלי עזר להבנת שפת היעד העברית ולהכרת אוצר מיליה. בשלב זה, המטרה היא להביא את התלמידים לשימוש במילון העברי החד-לשוני. באמצעותו יעמדו הלומדים על מובניה של המילה מתוך העברית וייעזרו בדוגמאות השימוש המובאות במילון במטרה לחדד את ההבחנה בהבדלי המשמעות בין מילים ולהגיע ככל האפשר לשימוש מדויק בהן.</p> <p style="text-align: center;">תוכני הלימוד</p> <p style="text-align: center;">השימוש במילון</p> <ul style="list-style-type: none"> - שיטות סידור הערכים. - דרכי ההגדרה המילונתית. - סימני עזר וקיצורים; המידע הדקדוקי; מידע על שימוש המילה (תקופה, רמת לשון, תחומי חיים); תפקיד המובאות; מקומם של הניבים במילון. - קיצורים וראשי תיבות רווחים. - הבדלים בין מילונים. - המילים הלועזיות במילון. - עגה/סלנג. 	2	15-10	הכול

2 יח"ל 30% הרחבה ל- 5 יח"ל - ספרות ב' וידע לשון (שאלון 014282)

[רק לנבחני משנה ואקסטרני]

על הנבחן ללמוד מאמר **אחד**, **שני** סיפורים, **שלושה** שירים ושימוש במילון העברי (אין בחירה).

תחום	נושא
מאמרי הגות	- דוד גרוסמן, (ללא כותרת), מתוך: נוכחים נפקדים (שעת בוקר מוקדמת בכפר פרדיס). הקיבוץ המאוחד, 1992.
סיפורים קצרים	- סביון ליברכט, "תפוחים מן המדבר", מתוך: תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986. - לאה איני, "חרסינה", מתוך: גיבורי קיץ, הספרייה החדשה, הקיבוץ המאוחד – ספרי סימן קריאה, 1991.
שירה	- זלדה, "לכל איש יש שם", מתוך: שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, תשמ"ה. - אבנר טריינין, "כתונת איש המחנות", מתוך: הר וזיתים, אגודת שלם, 1969. - דוד אבידן, "הכתם נשאר על הקיר", מתוך: משהו בשביל מישהו, ספרית פועלים, 1987.
המילון העברי	- עפ"י תכנית הלימודים "עברית כשפה שנייה – בבתי הספר הערביים לכיתות ג'-י"ב", תשע"ב, עמ' 99.

עדכון אחרון: 27/09/2016